

2023-03-30
LI2023/02196

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att analysera åtgärder i transportinfrastrukturen i Norrbottens och Västerbottens län

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att beskriva aktuell status och aktuellt planeringsläge för de åtgärder, såväl namngivna objekt som övriga åtgärder, i den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033 (I2022/01294 m.fl.) som har betydelse för att åtgärda eventuella brister och flaskhalsar som kan uppstå i transportsystemet med anledning av de större företagsetableringarna och företagsexpansionerna som nu pågår i Norrbottens och Västerbottens län.

Trafikverket får också i uppdrag att redogöra för möjligheten att tidigarelägga de nämnda åtgärderna för att så tidigt som möjligt få till stånd önskvärda effekter. Det kan exempelvis handla om möjligheten att snabbt få till stånd utökad kapacitet på de sträckor eller punkter där behoven är som störst. I den sammantagna bedömningen av vilka åtgärder som bör genomföras först ska underhålls- och reinvesteringsbehov, samhälls-ekonomisk lönsamhet och andra relevanta aspekter vägas in. Om Trafikverket ser att åtgärderna bör rangordnas i viss ordning efter deras effekter och eventuella inbördes beroenden ska detta redovisas och motiveras. Trafikverket ska vidare redovisa vilka konsekvenser eventuella tidigareläggningar skulle medföra för genomförandet av övriga åtgärder i den nationella planen. Trafikverket ska också beskriva de samlade effekterna av eventuella tidigareläggningar. Trafikverkets analys ska ske inom ramen för de av riksdagen beslutade årliga anslagsramarna.

Den analys som Trafikverket genomför ska även innefatta vilka förutsättningar och möjligheter som finns till medfinansiering av ovan

nämnda åtgärder respektive att genom förskottering skynda på ett genomförande.

Trafikverket ska vid genomförandet av uppdraget inhämta synpunkter från och koordinera arbetet med regeringens samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Trafikverket ska även inhämta synpunkter från Region Norrbotten och Region Västerbotten, Länsstyrelsen i Norrbottens län och Länsstyrelsen i Västerbottens län, berörda kommuner samt från andra berörda aktörer.

Trafikverket ska senast den 15 september 2023 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav den 23 september 2021 Trafikverket i uppdrag att analysera vilken påverkan de stora företagsetableringar och företagsexpansioner som pågår eller planeras i Norrbottens och Västerbottens län har för transportinfrastrukturen (I2021/02468). Trafikverket redovisade uppdraget den 30 november 2021 (I2021/02967). Den 17 februari 2022 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att fördjupa analysen av förutsättningarna för ett genomförande av åtgärder i transportinfrastrukturen i de båda länen i enlighet med de rekommendationer Trafikverket lämnat i redovisningen av det tidigare uppdraget (I2022/00398). Trafikverket redovisade detta kompletterande uppdrag den 18 mars 2022 (I2021/02967).

Den 7 juni 2022 fastställde regeringen en ny nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033 (I2022/01294 m.fl.). Den nationella planen innehåller merparten av de åtgärder som Trafikverket föreslog i redovisningen av uppdraget kring åtgärder i Norrbotten och Västerbottens län.

I Norrbottens och Västerbottens län pågår en omfattande nyindustrialisering kopplad till fossilfri produktion och elektrifiering. Regeringen, som arbetar med att ta fram en samlad strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i norra Sverige, ser stora möjligheter för norra Sverige att leda den nya industriella revolutionen och bli en motor för gröna innovationer. När nya hållbara industrier etablerar sig i norra Sverige kan denna del av landet bli ledande i den globala klimatomställningen. Genom att ligga i

framkant med ny innovativ hållbar teknik finns konkurrensfördelar för svenskt näringsliv och företagande. Regeringen ser ett stort behov av förstärkningar av vägnätet och järnvägsinfrastrukturen, inte minst strategiska investeringar för att möjliggöra och accelerera den industriella gröna omställningen i norra Sverige, exempelvis genom objekten i den nationella planen som avser Malmbanan. Satsningar på transportinfrastrukturen bör i första hand underlätta för arbetspendling och godstrafik. Bristen på bostäder är ett av flera hinder för att fler människor ska kunna rekryteras till de aktuella företagen och kommunerna. Satsningar på transportinfrastrukturen behöver därför även ta hänsyn till behovet av nya bostäder. Det finns med anledning av detta ett behov av att göra en analys över möjligheterna att genomföra åtgärder i infrastrukturen till gagn för denna utveckling.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Anna Johansson

Kopia till

Finansdepartementet/BA, BSÄ, K och SFÖ

Klimat- och näringslivsdepartementet/BI, E, KI, ME och MK

Arbetsmarknadsdepartementet/A

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL, SPN, TM och US

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Region Norrbotten

Region Västerbotten